

Jakelussa mainituille

PERIAATTEET ALUEKESKUSOHJELMAN TOTEUTUKSESTA VUOSINA 2004-2006

Hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmä (HALKE) linjasi kokouksessaan 18.9.2003 periaatteet, joiden mukaisesti aluekeskusohjelmaa toteutetaan ohjelmakaudella 2004-2006. Alueet on nimetty ohjelmaan vuoden 2003 loppuun, minkä vuoksi valtioneuvosto päättää vielä tämän vuoden lopulla ohjelmassa jatkavista alueista ja ohjelman toteutuksessa noudatettavista periaatteista. HALKE:n periaatepäätös ohjaa valmistelua ohjelman koordinoinnista vastaavassa sisäasiainministeriössä ja alueilla.

Periaatepäätöksen mukaan kaikki aluekeskusohjelmaan valtioneuvoston 6.9.2001 ja sisäasiainministeriön 13.12.2001 tekemien päätösten mukaisesti nimetyt 34 aluetta ja yksi verkostopilotti jatkavat vuoden 2006 loppuun eikä uusia alueita nimetä ohjelmaan. Ohjelman alueellista vaikuttavuutta vahvistetaan tukemalla ohjelma-alueiden ulkopuolisten seutujen verkottumista aluekeskuksiin niiden elinkeinopolitiikan ja palvelujen kehittämistä tukevis-
sa tavoitteissa.

Pääministeri Matti Vanhasen hallitusohjelman tavoitteita noudattaen aluekeskusohjelman toteutuksessa painottuvat seudullisen yhteistyön vahvistaminen strategisessa suunnittelussa, elinkeinopolitiikassa, palvelujen tuotannossa ja päätöksenteossa; aluekeskusten alueellisen vaikuttavuuden vahvistaminen; kuntien, yritysten, oppi- ja tutkimuslaitosten yhteistyö aluekeskusten elinvoiman kokonaisvaltaisessa kehittämisessä ja erityisesti yritystoiminnan ja työllisyyden edellytysten parantamisessa sekä alueiden omiin vahvuuksiin perustuva erikoistuminen ja aluekeskusten keskinäisen verkoston vahvistaminen.

Hallitusohjelman mukaisesti aluekeskusohjelman toteutuksen yksi keskeinen painopiste on alueellisen vaikuttavuuden vahvistaminen. Aluekeskusohjelmaan nimettyjen alueiden edellytetään selvittävän yhteistyössä aluekeskusalueita ympäröivien seutukuntien ja maakuntansa liiton kanssa verkostoyhteistyön mahdollisuuksia, tavoitteita ja käytännön toteutusta. Tarkoituksena on, että aluekeskusohjelmaan verkottuvat ohjelma-alueita ympäröivät

seudut sopivat aluekeskusyhteistyökumppaninsa kanssa yhteistyön tavoitteista ja niitä toteuttavista hankkeista. Yhteistyössä toteutettavien hankkeiden tulee vastata aluekeskusohjelmalle asetettuja tavoitteita ja kriteereitä (SM-2000-01786/Ha-62, 3.11.2000) ja niiden tulee tukea verkottuvien seutujen seudullisten rakenteiden kehittymistä. Yhteistyöhankkeista aiheutuvat kustannukset huomioidaan aluekeskusohjelmaan nimettävien alueiden perusrahoituksessa. Verkottuvien seutujen tulee vastata näissä tapauksissa yhteishankkeiden omarahoitusosuudesta.

Aluekeskusohjelman ulkopuolelle aikanaan jääneet, mutta siihen verkottuneet seudut voivat siten jatkaa kehittämistyötään yhteistyössä aluekeskusohjelma-alueiden kanssa. Aluekeskusohjelman ulkopuoliset alueet, joille on valtioneuvoston 6.9.2001 tekemän periaatepäätöksen perusteella myönnetty vuosina 2002-2003 aluekeskus- ja kaupunkipolitiikkaan osoitetusta määrärahasta perusrahoitusta, ovat Hiiden pilotti (Lohja, Karjalohja, Sammatti, Nummi-Pusula, Vihti), Västra Nyland -alue (Hanko, Tammisaari, Karjaa, Pohja, Inkoo, Siuntio), Kymppikunnat (Kaakkois-Satakunnan ja Lounais-Pirkanmaan seutukunnat) ja Ylä-Pirkanmaa.

Aluekeskusohjelman toteutuksessa huomioidaan myös hallitusohjelmaan sisältyvien poikkihallinnollisten politiikkaohjelmien tavoitteet ja aluekeskusohjelmaa toteutetaan tiiviissä yhteistyössä politiikkaohjelmien kanssa.

Hallitusohjelman mukaan kaupunkipolitiikalla huolehditaan kaupunkiseutujen kilpailukyvästä ja edellytyksistä sosiaalisesti tasapainoiseen kehitykseen. Kaupunkiverkkoa kehitetään kokonaisvaltaisesti, erikokoisten kaupunkiseutujen tarpeet huomioon ottaen. Aluekeskusohjelman toteutusta ja sen arviointia eriytetään jatkossa tunnistamaan aiempaa selkeämmin suurten aluekeskusten ja niille keskittyneen osaamisen merkityksen koko aluekeskusverkoston kehittymiselle.

HALKE:n periaatepäätöksen perusteella aluekeskus- ja kaupunkipolitiikan kokonaisuuden osana tuetaan myös kaupunkiohjelmien toteutusta pääkaupunkiseudulla sekä sen vaikutuspiirissä olevilla seuduilla (Lohjan seutu ja Keski-Uudenmaan kuntien KUUMA -ryhmä). Helsingin seudun vaikutuspiirissä olevien kehyskuntien muodostamien toiminnallisten seutujen kehittämistarpeet ovat osa kaupunkiverkon kokonaisvaltaista kehittämistä ja laajan pääkaupunkiseudun erityistarpeiden tarkastelua. Helsingin seudun yhteistyön kehittämishankkeen ja valtioneuvoston asettaman Helsingin seudun neuvottelukunnan tehtävänä on tarkastella aluetta laajana toiminnallisena kokonaisuutena. Siten on perusteltua, että kehyskunnista muodostuvat seudut voivat hyödyntää myös aluekeskus- ja kaupunkipolitiikan toteutukseen käytettävissä olevaa perusrahoitusta ja tulla kokonaisuuden toteutumista koskevan arvioinnin piiriin.

Sisäasiainministeriö lähettää aluekeskus- ja kaupunkipolitiikan toteuttamiseen käytettävissä olevan, vuotta 2004 koskevan perusrahoituksen hakemista ja myöntämisperusteita koskevat ohjeet alueille lokakuun 2003 alkuun mennessä.

Jakelussa mainittuja pyydetään toimittamaan tämä kirje edelleen tiedoksi ohjelma-alueen muille kunnille.

Lisätietoja asiasta antavat projektijohtaja Ulla-Maija Laiho (09-160 43430) ja ylitarkastaja Hanna Paakkolanvaara (09-160 44503).

Ylijohtaja Veijo Kavonius

Projektijohtaja Ulla-Maija Laiho

JAKELU

Aluekeskusohjelmaan nimetyt alueet
 Verkostopilotti
 Ylä-Pirkanmaa/ Ylä-Pirkanmaan seutukuntayhdistys ry
 Hiiden pilotti/ Lohjan kaupunki
 Västra Nyland/ Karjaan kaupunki
 Kymppikunnat/ Vammalan kaupunki
 Helsingin seudun kaupunkiohjelma/ Helsingin kaupunki
 Kuuma-ryhmä/ Järvenpään kaupunki

TIEDOKSI

Maakuntien liitot
 SM/Kirjaamo